

POHYB ŽIVOČÍCHOV

Jednobunkovce = Prvoky – a) bičíkovce (červenoočko)- pohyb zabezpečuje bičík.

b) **nálevníky** (črievička veľká) – pohyb = brvy

c) **koreňonožce** (meňavka veľká) – pohyb = prelievanie cytoplazmy = panôžky.

Mnohobunkovce

Přhlivce: - (nezmar) – pohyb = zabezpečujú svalové bunky vo vonkajšej vrstve tela.

Ploskavce: (ploskuľa, pásomnica...) – pohyb = svaly pod pokožkou.

Hlístovce: (hlísta detská, mrľa ľudská, svalovec..) – pohyb = svaly pod pokožkou

Mäkkýše: a) **ulitníky:** pohyb = svalnatá noha + sliz

b) **lastúrníky:** pohyb svalnatá noha – po dne vo vode.

c) **hlavonožce:** (všetko morské živočích) – sépia, chobotnice-

2 druhy pohybu: v pokoji – plutvový lém

v nebezpečenstve – raketový pohyb dozadu, spojený s vypúšťaním zafarbenej vody (únik pred nepriateľom)

Obrúčkavce: (máloštetinavce = dážd'ovka, mnohoštetinavce = pijavice)- pohyb = priečne pruhované svaly pod pokožkou.

Máloštetinavcom pomáhajú pri pohybe 4 páry štetín v každom článku + sliz.

Mnohoštetinavcom – množstvo štetín na 2 výbežkoch na každom článku.

Pijavice nemajú žiadne štetiny.

Článkonožce: a) **pavúkovce:** svaly sú spojené s vonkajšou kostrou (4 páry nôh).

b) **kôrovce:** svaly spojené s kostrou (veľa nôh, 5 párov kráčavých nôh – prvý pár premenený na klepetá)

c) **hmyz:** na brušku 3 páry nôh a dva páry krídel. Nohy a krídla sú s vonkajšou kostrou spojené priečne pruhovanými svalmi.

Stavovce: pohyb zabezpečujú priečne pruhované svaly spojené s vnútornou kostrou

Ryby – plávanie vo vode, pohyb = najmä plutvy; hlavným poháňacím orgánom je chvost

Obojživelníky: (bezchvosté = žaby, chvostnaté = mloky a salamandry);

pohyb (plávanie, skákanie) – priečne pruhované svaly upnuté na vnútornú kostru šľachami.

Obojživelníky majú 2 páry kráčavých nôh. Prvý pár = 4 prsty, druhý pár = 5 prstov. Vodné majú poväčšine medzi prstami plávacie blany.

Plazy: (jaštery, korytnačky, krokodíly →kráčanie, hady → plazenie)

Okrem hadov majú plazy 2 páry kráčavých nôh – všetky s 5 prstami. Pohyb zabezpečujú priečne pruhované svaly upínajúce sa na vnútornú kostru šľachami.

Vtáky: Pohyb – priečne pruhované svaly upnuté na vnútornú kostru šľachami. Svaly pohybujú 1 párom kráčavých nôh a 1 párom krídel. Lietacie svaly sa upínajú na hrebeň na prsnej kosti. Vodné vtáky môžu mať medzi prstami nôh plávacie blany (kačica, hus...)

Cicavce: majú 2 páry kráčavých nôh s 5 prstami. Končatinami pohybujú pomocou priečne pruhovaných svalov upnutých na vnútornú kostru šľachami.

Vodné cicavce môžu mať končatiny druhotne premenené na plávacie zariadenie (tulene, mrože, delfíny, veľryby), resp. majú plávacie blany medzi prstami nôh (bobor, ondatra...)

Všetky stavovce majú hladké svaly, ktoré zabezpečujú pohyb vnútorných orgánov. Tieto svaly vykonávajú pohyby pri prijímaní, spracúvaní a vylučovaní potravy, pri obehu telových tekutín.

Osobitnú skupinu tvorí srdcová svalovina, ktorá má stavbu ako priečne pruhovaný sval a správa sa ako hladký sval.